

Dosarul nr. 2r-16/24
2-18206895-01-2r-04012024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: S. Suvac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: I. Secrieru, M. Anton, V. Cotorobai)

DECIZIE

28 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Mariana Ursachi
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Fiodor Trișin,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației Proprietarilor de
Locuințe Privatizate nr. 54/200, împotriva lui Fiodor Trișin cu privire la încasarea
datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului declarat de Fiodor
Trișin și restituit apelul declarat de Fiodor Trișin împotriva hotărârii din 30
septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 06 decembrie 2018, SA „Termoelectrica”, în interesele APLP nr.
54/200, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Fiodor Trișin, prin
care a solicitat încasarea din contul pârâtului în beneficiul APLP nr. 54/200 a
datoriei pentru consumul energiei termice în sumă de 8 917 lei, neachitată în
perioada decembrie 2012 – octombrie 2018, pentru apartamentul nr. XX din str.
XXXXX, mun. XXXXX, precum și încasarea din contul pârâtului în beneficiul
SA „Termoelectrica” a taxei de stat în mărime de 270 de lei și a altor cheltuieli
de judecată suportate în legătură cu înaintarea acțiunii în judecată (f. d. 4-5 verso).

Prin hotărârea din 30 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Centru, a fost admisă integral acțiunea.

S-a încasat de la pârâtul Fiodor Trișin în beneficiul APLP nr. 54/200
datoria pentru consumul energiei termice, formată în perioada decembrie 2012 –
octombrie 2018, în mărime de 8 917 lei.

S-a încasat de la pârâtul Fiodor Trișin în beneficiul SA „Termoelectrica”
cheltuielile suportate în legătură cu efectuarea citării publice în mărime de 90 de

lei și suma de 270 de lei, cu titlu de taxă de stat, iar în total – suma de 360 de lei (f. d. 69).

La 04 august 2023, Fiodor Trișin a declarat apel împotriva hotărârii din 30 septembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului și casarea hotărârii instanței de fond (f. d. 76-77).

Prin încheierea din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului declarat de Fiodor Trișin și restituit apelul declarat de Fiodor Trișin împotriva hotărârii din 30 septembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f. d. 86-89).

La 21 decembrie 2023, prin intermediul poștei electronice și, ulterior, la 09 ianuarie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Fiodor Trișin a declarat recurs împotriva încheierii din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel și repunerea în termenul legal de declarare a apelului (f. d. 91-94 verso, 97-100 verso, 104-107 verso, 116-118 verso).

În motivarea recursului, a indicat că despre încheierea din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău i-a comunicat o persoană care posedă limba română, accesând portalul național al instanțelor de judecată, la 17 decembrie 2023.

Recurentul a obiectat că instanța de apel, la emiterea încheierii contestate, i-a încălcat dreptul la apărare și i-a îngreunat accesul la justiție prin faptul că i-a fost refuzat dreptul de a fi notificat.

La 23 ianuarie 2024, SA „Termoelectrica” a depus referință la recursul declarat de Trișin Fiodor, prin care a solicitat respingerea acestuia și menținerea încheierii din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 123-124 verso).

Din materialele cauzei, rezultă că copia încheierii recurate a fost notificată la adresa electronică a lui Fiodor Trișin la 03 ianuarie 2024, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 103).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 21 decembrie 2023, în termenul legal.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată subliniază că art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă în procedură contencioasă generală, potrivit normelor prevăzute Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele APLP nr. 54/200, împotriva lui Fiodor Trișin cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost emis la 30 septembrie 2020 (f. d. 69).

La 04 august 2023, Fiodor Trișin a declarat apel împotriva hotărârii din 30 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului și casarea hotărârii instanței de fond (f. d. 76-77).

Prin încheierea din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului declarat de Fiodor Trișin și restituit apelul declarat de Fiodor Trișin împotriva hotărârii din 30 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 86-89).

În argumentarea soluției sale, instanța de apel a reținut că cererea de apel a fost depusă cu omiterea termenului legal de declarare a apelului, iar actele cauzei denotă că apelantul a cunoscut despre existența litigiului, motiv din care cererea de repunere în termen este una neîntemeiată.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind justificată concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Fiodor Trișin în afara termenului legal și lipsa temeiului de repunere a apelului în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, în situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 30 septembrie 2020, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 01 octombrie 2020, ultima zi a termenului fiind data de 30 octombrie 2020 (zi de vineri).

Totodată, Completul de judecată notează că în cererea de repunere în termenul de declarare a apelului, Fiodor Trișin nu a indicat în mod exact momentul și circumstanțele în care a aflat sau trebuia să afle despre emiterea hotărârii instanței de fond, sarcină care îi revine conform art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Or, potrivit prevederilor art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Corespunzător, lipsa clarificării din partea lui Fiodor Trișin a aspectelor date, care sunt esențiale pentru determinarea momentului din care începe să curgă termenul de 30 de zile pentru repunerea în termenul legal de atac, nu poate fi imputată instanței de judecată, în condițiile în care repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură este un beneficiu acordat de lege titularului de drept, având un caracter excepțional, în sensul că o astfel de cerere este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate, fapte ce nu au fost probate în prezentul raport material litigios.

Totodată, Completul de judecată califică drept irelevantă anexa prezentată de Fiodor Trișin la cererea de repunere în termen (f. d. 78), precum că la data de 15 decembrie 2015, dânsului i-a fost eliberat pașaportul Federației Ruse de către Secția din cadrul Direcției a Serviciului Federal de Migrație al Rusiei în or. Moscova, r-nul Kuzminki, or, actul nominalizat nu poate servi drept probă ce ar atesta domicilierea acestuia în Federația Rusă, ci doar deținerea de către recurent a pașaportului Federației Ruse, începând cu data de 15 decembrie 2015.

Mai mult, faptul că Fiodor Trișin a cunoscut despre intentarea prezentei cauze civile se atestă și prin faptul că, la 09 octombrie 2019, la adresa electronică a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a parvenit referința lui Fiodor Trișin pe marginea cererii de chemare în judecată depuse de SA „Termoelectrica”, în antetul căreia este indicat în mod expres că aceasta se referă anume la cauza nr. 12-2-80905-10122018, aflată în procedura judecătorului Sergiu Suvac, ședința de judecată fiind numită pentru data de 10 octombrie 2019 (f. d. 38).

Prin urmare, Completul de judecată conchide că starea de fapt invocată de către recurent, precum că despre existența prezentei cauze civile a aflat la data de 17 decembrie 2023, pe lângă faptul că este pur declarativă, este combătută prin circumstanțele reliefate *supra*.

În acest sens, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 26 octombrie 2023, corect a respins cererea de repunere în termen și a restituit cererea de apel depusă de Fiodor Trișin împotriva hotărârii din 30 septembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Completul de judecată remarcă și faptul că, deși Fiodor Trișin în cererea de recurs a solicitat repunerea în termen a apelului, la această etapă solicitarea dată este una depășită, ținând cont de faptul că este competentă de a examina cererea de repunere în termen a apelului anume instanța de apel, fapt ce rezultă expres din prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Instanța de recurs notează că omiterea termenului legal de declarare a apelului nu poate fi imputat instanței de judecată, dat fiind faptul că în sensul art. 56 alin. (3) și art. 61 din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Completul de judecată remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Fiodor Trișin.

Se menține încheierea din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/200, împotriva lui Fiodor Trișin cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni